

Turha byrokratia pois ja tukiehdot kohtuullisiksi

Tässä numerossa kaksi kolumnistiamme, sikayrittäjä ja kunnaneläinlääkäri, puuttuvat varsin napakasti kotieläintalouden merkittävään ongelmakohtaan eli liialliseen byrokraatiaan ja tukiehtojen kohtuuttomuuteen.

Suomessa, kuten muissakin Pohjoismaissa, eläintensuojelu ja eläimiä koskeva lainsäädäntö on maailman parasta. Parhaillaan meillä on meneillään uuden eläinsuojelulain valmistelu ja siitä tulee, ehkä Ruotsin lisäksi, maailman tiukin.

Suurin osa kotieläinyrittäjistä hyväksyy tiukat lait, mutta kohtuuttomat lait ja säädökset ja niiden lievistä rikkomuksista tulevat kohtuuttomat rangaistukset eivät sovi suomalaiseen oikeustajuun. Jos lakiin asetetaan esimerkiksi jokin numeerinen raja, tulee sen mittausta olla erittäin yksiselitteistä, jotta kaikkia kansalaisia kohdellaan tasapuolisesti. Ja rangaistus tulisi aina olla suhteessa rikkeeseen.

Monen viljelijän kokemus on se, että erityisesti kotieläintiloja koskevissa valvonnoissa vaihtelu eri tarkastajien välillä on liian suurta. Toinen neuvoo, ohjaa ja antaa auliisti korjauskehotuksia, toinen

taas ottaa heti kovimmat mahdolliset sanktiot käyttöön.

Virkamiehiä koskee virkamiesvastuu, mutta se ei tarkoita, etteikö virkamies voi osoittaa harkintaa ja ennen kaikkea auttaa ja opastaa. Asioiden saattaminen kuntoon on tärkeämpää kuin pilkun viilaus.

Verohallinnon muutos on hyvä esimerkki siitä, miten ennen kovin pelätystä virkamiehistöstä tulee aidosti neuvova ja auttava, kun heiltä poistetaan turha byrokratia ja henkilöstö vapautetaan neuvomaan ihmisiä verotuksen kiemuroissa. Samanlaista byrokratian purkua toivoisi maataloushallintoon.

Nyt niin viljelijät kuin viranomaiset pakotetaan byrokraattisten papereiden täyttämiseen ja pyörittelyyn, kun nykyinen tietotekniikka mahdollistaisi monen asian automatisoinnin.

Monissa asioissa voitaisiin myös luottaa viljelijään. Turhat ilmoitukset voisi poistaa ja sen vastapainona viljelijä varmasti ymmärtää, että tarkastuksen sattuessa asiat on oltava kohdallaan. Olennaista lienee edelleen se, että asiat ovat oikein käytännössä, eivätkä vain paperilla.

Genomijalostus etenee vauhdilla

Nautojen genomijalostus on edennyt hämmästyttävällä vauhdilla meillä ja maailmalla.

Vasta alle 10 vuotta käytössä ollut tekniikka nopeuttaa nautojen jalostusta huomattavasti, ja tulokset ovat olleet vähintäänkin hyviä ja paikoin jopa erinomaisia. Kuten monet muut uudet tekniikat, myös genomijalostus on kohdannut vastustusta.

Varsinkin Yhdysvalloissa genomijalostus on nostanut huippuyksilöiden hinnat tavaisiin ja sen seurauksena jalostus keskittyy entistä enemmän suurten yritysten ja kapeiden geenipohjien varaan.

Genomijalostuksessa on samoja piirteitä kuin kasvinjalostuksen uusissa tekniikoissa eli eläimessä tai kasvissa olevia geenejä pystytään tarkastelemaan hyvin yksityiskohtaisesti ja siten valitsemaan ja myös muokkaamaan geeniperimää.

Ihminen, eläin tai kasvi ei kuitenkaan

ole pelkästään geeniensä tulos, vaan ympäristö vaikuttaa siihen, miten geenit ilmenevät. Epigenetiikka onkin genomijalostuksen seuraava suuri haaste eli millä tavoin valitut geenit saadaan ilmenemään parhaiten ja siten tuottamaan parhaan tuloksen.



Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 26** Kärsivä eläin pitää lopettaa: Ohjeet oikeaan hätäteurastukseen
- 30** Eläinten teurastukseen kaivataan vaihtoehtoja, EU vastustaa kotiteurastuksia
- 34** Suomalainen teurastustapa kuitenkin hyvä moneen muuhun kulttuuriin verrattuna

Nautakarja

- 8** Kuivittamiseen on vaihtoehtoja: Ruokohelpistä uudet petivaatteet eläimille
- 12** Biopeti syntyy ilmaisesta raaka-aineesta, mutta kalliilla tekniikalla
- 16** Hiekkaparsi lisäsi ruotsalaiskarjan päivätuotosta kolme litraa
- 36** Tiimityö tuo tulosta terveydenhuoltoon
- 42** Genomijalostuksen suuret vaikutukset alkavat näkyä käytännössä
- 46** Koeputkihedelmöitykset yleistyvät Pohjois-Amerikassa, huippuyksilöt huippukalliita

Sika

- 6** Hännänpurenta tulee kovin kalliiksi, ellei siihen puutu heti
- 20** Kaikki siat saattavat hyötyä pesän rakentamisen mahdollisuudesta
- 24** Jälleen uusi sikatauti Suomessa: Tiikerisydän tappaa tuuheimmat porsaats

Kolumnit

- 23** Yrittäjäkolumni: Halpuutusta ja reilua byrokratiaa
- 35** Esko Viholainen: Rasiat remontiin
- 41** Maria Tirkkonen: Kohtuutonta henkistä väkivaltaa
- 50** Hyvinvointikolumni: Vieras ruoka

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 51** Euroopan maitokatsaus
- 52** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 54** Uutisia ja uutuuksia
- 56** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka